

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2018/842,

30. mai 2018,

milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ülemkogu kiitis oma 23.–24. oktoobri 2014. aasta järeldestes 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistiku kohta heaks siduva eesmärgi vähendada liidu kõikides majandusharudes kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks võrreldes 1990. aastaga vähemalt 40 % ja seda eesmärki kinnitati Euroopa Ülemkogu 17.–18. märtsi 2016. aasta järeldestes.
- (2) Euroopa Ülemkogu 23.–24. oktoobri 2014. aasta järeldestes märgiti, et liit peaks täitma eesmärgi vähendada heidet vähemalt 40 % võrra ühiselt võimalikult kulutasuval moel, vähendades 2030. aastaks heitkoguseid võrreldes 2005. aastaga 43 % sektorites, mis kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/87/EÜ ⁽⁴⁾ sätestatud Euroopa Liidu heitkogustega kauplemise süsteemi („Eli HKS“), ning 30 % sektorites, mis sellesse ei kuulu. Kasvuhoonegaaside heite vähendamise peaksid oma panuse andma kõik majandussektorid ja selles peaksid osalema kõik liikmesriigid, pidades silmas tasakaalu õiglus- ja solidaarsuskaalutluste vahel. Liidu heitkogustega kauplemise süsteemi mittekuuluvates sektorites riiklike vähendamiseesmärkide kehtestamiseks kasutatavat meetodikat tuleks koos kõigi elementidega, mida kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuses nr 406/2009/EÜ, ⁽⁵⁾ jätkata kuni 2030. aastani, kusjuures jõupingutuste jaotus põhineb suhtelisel sisemajanduse koguproduktil (SKP) elaniku kohta. Kõik liikmesriigid peaksid andma oma panuse liidu üldisesse heitkoguste vähendamise 2030. aastaks, kusjuures eesmärgid võrreldes 2005. aastaga varieeruvad 0 % st kuni – 40 %ni. Nende liikmesriikide riiklike eesmärgid, mille SKP elaniku kohta on liidu keskmisest suurem, tuleks kohandada suhteliselt nii palju, et need kajastaksid kulutasuvust õiglaselt ja tasakaalustatult. Kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärkide saavutamise peaks tõhustama liidu majandust ja soodustama innovatsiooni ning eelkõige edendama selliste käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate sektorite arengut nagu hoonehaldus, põllumajandus, jäätmekäitlus ja transport.

⁽¹⁾ ELT C 75, 10.3.2017, lk 103.

⁽²⁾ ELT C 272, 17.8.2017, lk 36.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 17. aprilli 2018. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 14. mai 2018. aasta otsus.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta otsus nr 406/2009/EÜ, milles käsitletakse liikmesriikide jõupingutusi kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, et täita ühenduse kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid aastaks 2020 (ELT L 140, 5.6.2009, lk 136).

- (3) Käesolev määrus aitab ellu viia ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel sõlmitud Pariisi kokkuleppega⁽¹⁾ võetud liidu kohustusi. Pariisi kokkulepe sõlmiti liidu nimel 5. oktoobril 2016 nõukogu otsusega (EL) 2016/1841⁽²⁾. Liidu kohustus vähendada kasvuhoonegaaside heidet kõigis majandusharudes sisaldub liidu ja selle liikmesriikide kavatsetavas riiklikult kindlaksmääratud panuses, mis esitati Pariisi kokkulepet silmas pidades ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni sekretariaadile 6. märtsil 2015. Pariisi kokkulepe jõustus 4. novembril 2016 ja sellega asendatakse lähenemisviisi, mis võeti kasutusele 1997. aastal Kyoto protokolliga, mis kehtib kuni 2020. aasta lõpuni.
- (4) Pariisi kokkuleppes püstitatakse muu hulgas pikaajaline eesmärk, mis on kooskõlas eesmärgiga hoida üleilmne temperatuuri tõus tunduvalt alla 2 °C võrreldes tööstusajastu eelse tasemega ning jätkata jõupingutusi temperatuuri tõusu hoidmiseks alla 1,5 °C võrreldes tööstusajastu eelse tasemega. Pariisi kokkuleppes rõhutatakse samuti, kui tähtis on kohaneda kliimamuutuste kahjuliku mõjuga ning viia rahastamisvood vastavusse vähese kasvuhoonegaaside heite ja kliimamuutustele vastupanuvõimelise arengu suunas liikumisega. Samuti kutsutakse Pariisi kokkuleppega üles leidma käesoleva sajandi teisel poolel tasakaalu inimtekkeliste kasvuhoonegaaside allikatest pärit heite ja sidujates seotud kasvuhoonegaaside vahel ning nõutakse, et kokkuleppeosalised võtaksid meetmeid kasvuhoonegaaside sidujate ja reservuaaride, sealhulgas metsade kaitsmiseks ja vajaduse korral nende tõhustamiseks.
- (5) Euroopa Ülemkogu toetas oma 29.–30. oktoobri 2009. aasta järeldustes liidu eesmärki – valitsustevahelise kliimamuutuste rühma teatel kõigi arenenud riikide poolse vajaliku vähendamise raames – vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2050. aastaks 80–95 % võrreldes 1990. aasta tasemega.
- (6) Pariisi kokkuleppe osaliste riiklikult kindlaks määratud panused peavad kajastama nende kõrgeimat võimalikku eesmärki ja kujutama endast edasiminekut aja jooksul. Pariisi kokkuleppe osalised peaksid lisaks püüdma koostada vähese kasvuhoonegaaside heitega arengu pikaajalised strateegiad ning nendest teada andma, silmas pidades Pariisi kokkuleppe eesmärke. Nõukogu 13. oktoobri 2017. aasta järeldustes tunnistatakse pikaajaliste eesmärkide ja viieaastaste läbivaatamistsükklite olulisust Pariisi kokkuleppe rakendamisel ning rõhutatakse pikaajaliste vähese kasvuhoonegaaside heite arengustrateegiade olulisust poliitikavahendina, mille abil töötada välja usaldusväärne viis ja pikaajalised poliitilised muudatused, mida on vaja Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks.
- (7) Puhtale energeetikale üleminekuks on vaja muuta investeerimiskäitumist ja -stiimuleid kõigis poliitikavaldkondades. Liidu tähtsaim ülesanne on luua elujõuline energialiit, et tagada kodanikele turvaline, säästev, konkurentsivõimeline ja taskukohane energia. Selle saavutamiseks on vaja jätkata laiahaardeliste kliimameetmete võtmist käesoleva määrusega ning edendada kõiki teisi energialiidu aspekte, nagu on ette nähtud komisjoni 25. veebruari 2015. aasta teatises „Vastupidava energialiidu ja tulevikku suunatud kliimamuutuste poliitika raamstrateegia“.
- (8) Valik liidu võetavaid meetmeid aitab suurendada liikmesriikide suutlikkust täita kliimakohustusi ning need meetmed on ülimalt olulised, et saavutada vajalik kasvuhoonegaaside heite vähendamine käesoleva määrusega hõlmatud sektorites. Kõnealused meetmed hõlmavad fluoritud kasvuhoonegaase käsitlevaid õigusakte, maantee-sõidukite CO₂-heite vähendamist, hoonete energiatõhusust, taastuvaid energiaallikaid, energiatõhusust ja ringmajandust ning liidu vahendeid kliimainvesteeringute rahastamiseks.
- (9) Euroopa Ülemkogu 19.–20. märtsi 2015. aasta järeldustes märgiti, et liit on pühendunud sellele, et luua komisjoni raamstrateegiale tuginedes tulevikku vaatava kliimapolitikaga energialiit, mille viis mõõdet on omavahel tihedalt seotud ning üksteist vastastikku tugevdavad. Energianõudluse vähendamine on üks energialiidu strateegia viiest mõõtmest. Energiatõhususe parandamine võib vähendada märkimisväärselt kasvuhoonegaaside heitkoguseid. Lisaks võib see tuua kasu keskkonnale ja rahvatervisele, parandada energiavarustuskindlust, vähendada kodumajapidamiste ja ettevõtjate energiakulu, aidata leevendada raskusi energia eest tasumisel ning suurendada tööhõivet ja elavdada kogu majandustegevust. Meetmed, mis aitavad energiasäästutehnoloogiate hoonetes, tööstuses ja transpordis suuremas ulatuses kasutusele võtta, võiksid olla kulutõhus viis aidata liikmesriikidel saavutada käesolevas määruses sätestatud eesmärgid.

⁽¹⁾ Pariisi kokkulepe (ELT L 282, 19.10.2016, lk 4).

⁽²⁾ Nõukogu 5. oktoobri 2016. aasta otsus (EL) 2016/1841 Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkuleppe Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 282, 19.10.2016, lk 1).

- (10) Säästvate ja innovatiivsete tavade ja tehnoloogiate kasutuselevõtmise ja arendamisega saab suurendada põllumajandussektori rolli kliimamuutuste leevendamisel ja nendega kohanemisel, eelkõige vähendades kasvuhoonegaaside heidet ning säilitades ja suurendades sidumist ja süsinikuvarusid. Põllumajandussektori CO₂- ja ökoloogilise jalajälje vähendamiseks, säilitades samas selle tootlikkuse, uuenemisvõime ja elujõulisuse, on oluline edendada kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise meetmeid ning suurendada säästvate ja innovatiivsete tavade ja tehnoloogiate arendamise alaste teadusuuringute rahastamist ja sellealaseid investeeringuid.
- (11) Põllumajandussektoril on otsene ja ulatuslik mõju bioloogilisele mitmekesisusele ja ökosüsteemidele. Seetõttu on oluline tagada kooskõla käesoleva määruse eesmärgi ning muude liidu tegevuspõhimõtete ja eesmärkide, näiteks ühise põllumajanduspoliitika ning bioloogilise mitmekesisuse strateegia, metsastrateegia ja ringmajanduse strateegiaga seotud eesmärkide vahel.
- (12) Transpordisektor moodustab peaaegu ühe veerandi liidu kasvuhoonegaaside heitest. Seetõttu on oluline vähendada kasvuhoonegaaside heiteid ja fossiilkütustest sõltumisega seotud ohtusid transpordisektoris, rakendades terviklikku lähenemisviisi, mis on mõeldud transpordis kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise ja energiatõhususe edendamiseks, elektritranspordiks, üleminekuks ühelt transpordiliigilt teisele valdkonnades, kus see on kõige kestlikum, ning kestlike taastuvate energiaallikate kasutamiseks transpordis ka pärast 2020. aastat. Üleminekut vähese heitega liikuvusele, mis on osa laiemast üleminekust ohutu, säästva ja vähese CO₂-heitega majanduse suunas, on võimalik hõlbustada soodustavate tingimuste ja tugevate stiimulite kehtestamisega ning pikaajaliste strateegiatega, mis võivad edendada investeeringuid.
- (13) Liidu ja liikmesriikide poliitikameetmete ning käesoleva määruse rakendamiseks võetud meetmete mõju tuleks hinnata vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 525/2013⁽¹⁾ sätestatud seire- ja aruandluskoostustele.
- (14) Ilma et see piiraks eelarvepädeva institutsiooni volitusi, tuleks mitmeaastases finantsraamistikus 2014–2020 kasutatud integreerimismetoodikat vajaduse korral jätkata ja parandada, et reageerida kliimameetmetega seotud probleemidele ja investeerimisvajadustele pärast 2021. aastat. Et tagada avaliku sektori kulutõhusus, peaks liidupoolne rahastamine olema kooskõlas liidu kliima- ja energiapoliitika raamistiku 2030 eesmärkidega ning Pariisi kokkuleppe pikaajaliste eesmärkidega. Komisjon peaks valmistama ette aruande selle kohta, kuidas on liidu eelarvest või liidu õiguse kohaselt muul viisil eraldatud liidu vahendid mõjutanud kasvuhoonegaaside heidet käesoleva määrusega või direktiiviga 2003/87/EÜ hõlmatud sektorites.
- (15) Käesolev määrus peaks hõlmama valitsustevahelise kliimamuutuste rühma kindlaksmääratud kategooriasse kuuluvaid kasvuhoonegaaside heiteid energeetika, tööstusprotsesside ja toote kasutamise ning põllumajanduse ja jäätmekäitluse valdkonnas, nagu on kindlaks määratud määruses (EL) nr 525/2013, ning mitte hõlmama direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetud tegevusaladest tulenevat kasvuhoonegaaside heidet.
- (16) Andmed, mis on kajastatud kasvuhoonegaaside riiklikes inventuurides ning riiklikes ja liidu registrites, ei ole piisavad, et määrata liikmesriigi tasandil kindlaks tsiviillennunduse CO₂-heide, mida direktiiv 2003/87/EÜ ei hõlma. Kui liit kehtestab aruandekohustused, ei tohiks see panna liikmesriikidele ega väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) taotletavate eesmärkide suhtes ebaproportsionaalset halduskoormust. Direktiiviga 2003/87/EÜ hõlmamata lendude tekitatud CO₂-heide moodustab kasvuhoonegaaside koguheitest väga väikese osa ning selle heite jaoks aruandlussüsteemi kehtestamine tekitaks põhjendamatu halduskoormuse, pidades silmas direktiiviga 2003/87/EÜ selle sektori suhtes laiemalt kehtestatud nõudeid. Seepärast tuleks valitsustevahelise kliimamuutuste rühma kindlaksmääratud allikakategooria „1.A.3.A. Tsiviillennundus“ CO₂-heite väärtust käesoleva määruse kohaldamisel käsitada võrdsena nulliga.
- (17) Iga liikmesriigi kasvuhoonegaaside heite vähendamise 2030. aasta eesmärgi kindlaksmääramisel tuleks lähtuda käesoleva määrusega hõlmatud kasvuhoonegaaside heite läbivaadatud tasemest 2005. aastal, võtmata arvesse selliste käitiste tõendatud kasvuhoonegaaside heidet, mis tegutsesid 2005. aastal ja mis liideti ELi HKSiga alles pärast 2005. aastat. Aastateks 2021–2030 eraldatud heitkoguste kindlaksmääramisel tuleks lähtuda liikmesriikide esitatud ja komisjoni poolt vaadatud andmetest.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 525/2013 kasvuhoonegaaside heite seire- ja aruandlusmehhanismi ning kliimamuutusi käsitleva muu olulise siseriikliku ja liidu teabe esitamise kohta ning otsuse nr 280/2004/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 165, 18.6.2013, lk 13).

- (18) Otsusega nr 406/2009/EÜ iga-aastaste riiklike kohustuslike piirmäärade suhtes kehtestatud lähenemisviisi kohaldamist tuleks jätkata aastatel 2021–2030. Käesolevas määruses sätestatud normides, mida kohaldatakse liikmesriigile aastaks eraldatud heitkoguste kindlaksmääramisel, tuleks järgida sama meetodit nagu selliste liikmesriikide puhul, kellel on osutatud otsuse kohaselt kehtestatud negatiivne piirmäär, ent alustades trajektoori arvestust siis, kui on kulunud viis kaheteistkümnendikku ajavahemikul 2019–2020 või 2020. aastal, ning võttes trajektoori lähtepunktiks kasvuhoonegaaside heite keskmise väärtuse igas liikmesriigis aastatel 2016–2018 ja trajektoori lõpp-punktiks liikmesriigis 2030. aastaks kehtestatud piirmäär. Et tagada asjakohane panus liidu kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgi saavutamiseks ajavahemikul 2021–2030, tuleks iga liikmesriigi jaoks trajektoori lähtekuupäev kindlaks määrata, olenevalt sellest, milline kuupäev tähendab väiksemat kvooti. 2021. aastal peaksid saama oma aastaks eraldatud heitkoguseid kohandada need liikmesriigid, kelle heite piirmäär on vastavalt otsusele nr 406/2009/EÜ positiivne ja kelle puhul on komisjoni otsusega 2013/162/EL⁽¹⁾ ja komisjoni rakendusotsusega 2013/634/EL⁽²⁾ ette nähtud aastaks eraldatud heitkoguse suurenemine aastatel 2017–2020, et võtta arvesse kasvuhoonegaaside heite suurenemist nendel aastatel.

Täiendav kohandamine tuleks ette näha teatavatele liikmesriikidele, et võtta arvesse nende erandlikke asjaolusid, milleks on nii positiivne heite piirmäär vastavalt otsusele nr 406/2009/EÜ kui ka kas kõnealuse otsuse kohaselt väiksem kasvuhoonegaaside heite elaniku kohta või kõnealuse otsusega mittehõlmatud sektoritest pärit kasvuhoonegaaside heite väiksem osakaal võrreldes nende riikide kasvuhoonegaaside koguheitega. Täiendav kohandamine peaks hõlmama üksnes osa ajavahemikul 2021–2029 vajalikust kasvuhoonegaaside heite vähendamisest, et säilitada stiimulid täiendavaks heite vähendamiseks, ja see ei tohiks mõjutada 2030. aastaks seatud eesmärgi saavutamist, võttes arvesse käesolevas määruses sätestatud muude kohandamiste ja paindlikkusmeetmete kasutamist.

- (19) Selleks et tagada käesoleva määruse nende sätete ühetaolised rakendamistingimused, millega kehtestatakse liikmesriikidele aastaks eraldatud heitkogused, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽³⁾.
- (20) Euroopa Ülemkogu märkis oma 23.–24. oktoobri 2014. aasta järeldustes, et heitkogustega kauplemise süsteemi mittekuluvates sektorites tuleks oluliselt parandada olemasolevate paindlikkusinstrumentide kättesaadavust ja kasutamist, et tagada liidu ühiste jõupingutuste kulutasuvus ning ühe elaniku kohta arvestatud kasvuhoonegaaside heitkoguste ühtlustumine 2030. aastaks. Selleks et parandada kogu vähendamise üldist kulutasuvust, peaks liikmesriikidel olema võimalik osa neile aastaks eraldatud heitkogustest järgmistesse aastatesse üle kanda või laenata. Liikmesriikidel peaks samuti olema võimalik loovutada osa neile aastaks eraldatud heitkogustest teistele liikmesriikidele. Tuleks tagada loovutamiste läbipaistvus ja loovutamised tuleks teha vastastikku sobival viisil, sealhulgas enampakkumisel, agendilepingu alusel tegutsevate turuvahendajate kaudu või kahepoolsel kokkuleppel. Loovutamine võib tuleneda kasvuhoonegaaside heite vähendamise projektist või programmist, mis viiakse läbi müüjaks olevas liikmesriigis ja mida rahastab vastuvõttev liikmesriik. Lisaks peaks liikmesriikidel olema võimalik ergutada avaliku ja erasektori partnerlussuhete loomist direktiivi 2003/87/EÜ artikli 24a lõikes 1 osutatud projektide jaoks.
- (21) Tuleks võtta kasutusele ühekordne paindlikkusmeede, et hõlbustada eesmärkide täitmist nendes liikmesriikides, kelle riiklikud vähendamiseesmärgid ületavad oluliselt liidu keskmist eesmärki ja heite kulutasuva vähendamise potentsiaali, ning nendes liikmesriikides, kus 2013. aastal tööstuskäitistele ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikuid tasuta ei eraldatud. Et säilitada Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega (EL) 2015/1814⁽⁴⁾ loodud turustabiilsusreservi eesmärk tegeleda pakkumise ja nõudluse vahelise struktuurse tasakaalustamatusega ELi HKS-i, tuleks asjaomasel aastal ringluses olevate ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute koguarvu kindlaksmääramisel arvestada ühekordse paindlikkusmeetme alusel kasutatud ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikuid ringluses olevate ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikutena. Komisjon peaks esimesel kõnealuse otsuse kohasel läbivaatamisel kaaluma, kas jätkata sellist ringluses olevate ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute arvestust.

⁽¹⁾ Komisjoni 26. märtsi 2013. aasta otsus 2013/162/EL, milles määratakse kindlaks liikmesriikide aastased saastekvoodid ajavahemikuks 2013–2020 vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusele nr 406/2009/EÜ (ELT L 90, 28.3.2013, lk 106).

⁽²⁾ Komisjoni 31. oktoobri 2013. aasta rakendusotsus 2013/634/EL liikmesriikide aastaste saastekvootide kohanduste kohta ajavahemikuks 2013–2020 vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusele nr 406/2009/EÜ (ELT L 292, 1.11.2013, lk 19).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. oktoobri 2015. aasta otsus (EL) 2015/1814, mis käsitleb ELi kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi turustabiilsusreservi loomist ja toimimist ning millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ (ELT L 264, 9.10.2015, lk 1).

- (22) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/841⁽¹⁾ on sätestatud maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest (maakasutus ja metsandus) tuleneva kasvuhoonegaaside heite ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumise arvestuseeskirjad. Kõnealuse määrusega hõlmatud tegevusalad ei peaks olema hõlmatud käesoleva määrusega. Kuna käesoleva määruse keskkonnatoimet heite vähendamise saavutatud taseme osas mõjutab asjaolu, et arvesse võetakse kasvuhoonegaaside heite kogust, mis on vähemalt võrdne metsastatud maast, raadatud maast, majandatavast põllumaast, majandatavast rohumaast ja, teatud tingimustel, majandatavast metsamaast ning kui see on määruse (EL) 2018/841 alusel muudetud kohustuslikuks, majandatavast märgalast tulenevate kõikide netosidumiste ja kõikide netoheitkoguste summaga, nagu on kindlaks määratud osutatud määruses, tuleks maakasutuse ja metsanduse paindlikkusmeede, mis hõlmab kuni 280 miljonit CO₂-ekvivalenttonni kõnealuseid sidumisi, mis jagatakse liikmesriikide vahel, lisada käesolevasse määrusesse täiendava võimalusena liikmesriikidele nende kohustuste täitmisel. Osutatud kogumahu ja selle liikmesriikidevahelise jaotuse puhul tuleks võtta arvesse põllumajanduse ja maakasutuse sektori väiksemat potentsiaali kliimamuutuste leevendamise osas ning sektori asjakohast panust kasvuhoonegaaside heite vähendamisse ja nende sidumisse. Lisaks tuleks käesolevas määruses ette näha võimalus vabatahtlikult kustutada aastaks eraldatud heitkoguste ühikuid, et neid koguseid saaks arvesse võtta selle hindamisel, kuidas asjaomane liikmesriik on määruse (EL) 2018/841 nõudeid täitnud.
- (23) Komisjon esitas 30. novembril 2016 energialiidu juhtimist käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepaneku („juhtimist käsitlev ettepanek“), milles nõutakse, et strateegilise energia- ja kliimapolitiika kujundamise raames koostaksid liikmesriigid lõimitud riiklikud energia- ja kliimakavad, milles käsitletakse energialiidu kõiki viit tähtsat mõõdet. Juhtimist käsitleva ettepaneku kohaselt on ajavahemikku 2021–2030 hõlmavatel riiklikel kavadel põhiroll käesoleva määruse ja määruse (EL) 2018/841 järgimise kavandamisel liikmesriikides. Sellel eesmärgil peavad liikmesriigid kavandama poliitikad ja meetmed, mille abil täidetakse käesolevast määrusest ja määrusest (EL) 2018/841 tulenevad kohustused, pidades silmas pikaajalist eesmärki saavutada tasakaal kasvuhoonegaaside heite ja sidumise vahel kooskõlas Pariisi kokkuleppega. Kavades esitatakse ka hinnang eesmärkide saavutamiseks kavandatud poliitikate ja meetmete mõju kohta. Juhtimist käsitleva ettepaneku kohaselt peaks komisjon oma soovitusel riiklike kavade projektide kohta märkima, kui asjakohane on poliitikate ja meetmete eesmärkide tase ning nende edaspidine rakendamine. Nende kavade koostamisel tuleks arvesse võtta seda, et käesoleva määruse järgimiseks võidakse kasutada maakasutuse ja metsanduse paindlikkusmeedet.
- (24) Euroopa Keskkonnaameti eesmärk on toetada säästvat arengut ning aidata keskkonnaseisundit oluliselt ja mõõdetavalt parandada, pakkudes poliitiliste otsuste tegijatele, riigiasutustele ja üldsusele õigel ajal otstarbe- ja asjakohast ning usaldusväärset teavet. Euroopa Keskkonnaamet peaks komisjoni vastavalt ameti iga-aastasele tööprogrammile nõuetekohaselt abistama.
- (25) Direktiivi 2003/87/EÜ artiklite 11, 24, 24a ja 27 kohaldamisala muutmise korral tuleks vastavalt muuta käesoleva määrusega hõlmatud kasvuhoonegaaside heite maksimumkogust. Sellest tulenevalt peaksid liikmesriigid, kes lisavad täiendavaid kasvuhoonegaaside heitkoguseid, mis pärinevad varem direktiivi 2003/87/EÜ kohaldamisalasse kuulunud käsitistest, rakendama täiendavaid poliitikasuundasid ja meetmeid, et vähendada kasvuhoonegaaside heidet käesoleva määrusega hõlmatud sektorites.
- (26) Et võtta arvesse eelnevalt alates 2013. aastast tehtud jõupingutusi nende liikmesriikide poolt, kelle SKP elaniku kohta oli 2013. aastal liidu keskmisest väiksem, on asjakohane kehtestada piiratud eriotstarbeline tagavarareserv, mis ei ületa 105 miljonit CO₂-ekvivalenttonni, säilitades samal ajal käesoleva määruse vastavuse keskkonnanäesmärkidele ning stiimulid liikmesriikidele võtmaks meetmeid, et täita käesoleva määruse kohastest miinimumeesmärkidest suuremaid kohustusi. Kõnealusest tagavarareservist peaksid abi saama liikmesriigid, kelle SKP elaniku kohta oli 2013. aastal liidu keskmisest väiksem ja kelle kasvuhoonegaaside heitkogused on aastatel 2013–2020 väiksemad kui neile aastaks eraldatud heitkogused ning kellel on raskusi 2030. aastaks seatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärgi saavutamise vaatamata sellele, et nad kasutavad muid käesolevas määruses ette nähtud paindlikkusmeetmeid. Sellise suurusega tagavarareserv kataks märkimisväärse osa nõuetele vastavate liikmesriikide prognoositavast kollektiivsest puudujäägist aastatel 2021–2030 ilma täiendavate poliitikameetmeteta, säilitades

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heite ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapolitiika raamistikku ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1).

samal ajal stiimulid täiendavate meetmete võtmiseks. Kõnealune tagavarareserv peaks olema nimetatud liikmesriikidele 2032. aastal teatavatel tingimustel kättesaadav, tingimusel et selle kasutamine ei takista liidu eesmärgi saavutamist vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks 30 % käesoleva määrusega hõlmatud sektorites.

- (27) Selleks et kajastada arengut määruse (EL) 2018/841 raames ning et tagada käesoleva määruse kohane nõuetekohane arvestus määruse (EL) nr 525/2013 artikli 10 kohaselt loodud registri („liidu register“) kaudu, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte seoses majandatava metsamaa ja majandatava märgala maa-arvestuskategooriate kasutamise lubamisega maakasutuse ja metsanduse paindlikkusmeetme raames ning seoses arvestuse pidamisega käesoleva määruse alusel tehtud toimingute üle, sealhulgas paindlikkusmeetme kasutamise, vastavuskontrollide tegemise ja reservi laitmatu toimimise üle. Käesoleva määruse alusel peetavat arvestust puudutav teave peaks olema avalikkusele kättesaadav. Toimingute üle arvestuse pidamiseks vajalikud sätted tuleks koondada ühte õigusakti, mis ühendaks määruse (EL) nr 525/2013, määruse (EL) 2018/841 ja käesoleva määruse ning direktiivi 2003/87/EÜ arvestussätteid. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppe⁽¹⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (28) Käesolev määrus tuleks läbi vaadata 2024. aastal ja seejärel iga viie aasta tagant, et hinnata selle üldist toimimist, eelkõige seoses vajadusega muuta liidu poliitikaid ja meetmeid rangemaks. Läbivaatamisel tuleks muu hulgas arvesse võtta riikides kujunenud olukorda ning ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel toimuva 2018. aasta hõlbustava dialoogi („Talanoa dialoog“) ning Pariisi kokkuleppes tuleneva ülemaailmse ülevaate tulemusi. Kõnealuse läbivaatamise osana tuleks arvesse võtta ka aastaks eraldatud heitkoguste pakkumise ja nõudluse tasakaalu, et tagada käesolevas määruses sätestatud kohustuste piisavus. Lisaks peaks komisjon määruse (EL) nr 525/2013 kohaste korrapärase aruannete esitamise käigus hindama ka Talanoa dialoogi tulemust hiljemalt 31. oktoobriks 2019. 2030. aastale järgneva perioodi läbivaatamine peaks olema kooskõlas pikaajaliste eesmärkidega ja kohustustega, mis on võetud Pariisi kokkuleppega, ning sel eesmärgil peaks see kajastama edasiminekut aja jooksul.
- (29) Selleks et tagada tõhus, läbipaistev ja kulutasuv aruandlus ning et kontrollida kasvuhoonegaaside heite ja liikmesriikidele aastaks eraldatud heitkoguste järgimisega seotud edusammude hindamiseks vajalikku muud teavet, tuleks käesolevas määruses aastaaruannete ja hindamise kohta kehtestatud nõuded lisada määruse (EL) nr 525/2013 asjakohastesse artiklitesse. Kõnealune määrus peaks ka tagama, et liikmesriikides kasvuhoonegaaside heite vähendamisel tehtud edusamme hinnatakse igal aastal ja et võetakse arvesse edasiminekut liidu poliitikasuundades ja meetmete rakendamisel ning liikmesriikidelt saadud teavet. Iga kahe aasta tagant tuleb hinnangule lisada ülevaade sellest, millised on liidu kavandatud edusammud heite vähendamise eesmärkide täitmisel ning liikmesriikide kavandatud edusammud kohustuste täitmisel. Mahaarvamist võiks kohaldada vaid iga viie aasta tagant, nii et arvesse saaks võtta metsastatud maa, raadatud maa, majandatava põllumaa ja majandatava rohumaad võimalikku panust vastavalt määrusele (EL) 2018/841. See ei mõjuta komisjoni kohustust tagada, et liikmesriigid täidaksid käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi, ega komisjoni õigust algatada asjakohane rikkumismenetlus.
- (30) Määrust (EL) nr 525/2013 tuleks vastavalt muuta.
- (31) Kuna käesoleva määruse eesmärke, eelkõige eesmärki sätestada liikmesriikide kohustused vähima nõutava panuse osas aastateks 2021–2030, et saavutada liidu eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside heidet ning aidata saavutada Pariisi kokkuleppe eesmärke, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

⁽¹⁾ ELTL 123, 12.5.2016, lk 1.

(32) Käesolev määrus ei piira rangemate siseriiklike eesmärkide seadmist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas määruses sätestatakse aastateks 2021–2030 liikmesriikide kohustused vähima nõutava panuse osas, et saavutada liidu eesmärk vähendada käesoleva määruse artikliga 2 hõlmatud sektorites kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks 30 % võrreldes 2005. aasta tasemega, ning sellega aidatakse saavutada Pariisi kokkuleppe eesmärke. Käesolevas määruses sätestatakse ka õigusnormid aastaks eraldatud heitkoguste kindlaksmääramise kohta ja õigusnormid, mille alusel hinnatakse liikmesriikide edusamme miinimumeesmärkide täitmisel.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse valitsustevahelise kliimamuutuste rühma energeetika, tööstusprotsesside ja toote kasutamise, põllumajanduse ja jäätmekäitluse allikakategooriatesse kuuluvate kasvuhoonegaaside heite suhtes, mis on kindlaksmääratud vastavalt määrusele (EL) nr 525/2013 ning seda ei kohaldata direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud tegevusaladest tuleneva kasvuhoonegaaside heite suhtes.
2. Ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 7 ja artikli 9 lõike 2 kohaldamist, ei kohaldata käesolevat määrust määrusega (EL) 2018/841 hõlmatud kasvuhoonegaaside heite ja nende sidumise suhtes.
3. Käesoleva määruse kohaldamisel loetakse valitsustevahelise kliimamuutuste rühma allikakategooria „1.A.3.A. Tsiviilennundus“ CO₂-heite väärtus võrdseks nulliga.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „kasvuhoonegaaside heide“ – CO₂-ekvivalenttonnides kajastatav süsinikdioksiidi (CO₂), metaani (CH₄), dilämmastikoksiidi (N₂O), fluorosüsiivesinike (HFCd), perfluorosüsiivesinike (PFCd), lämmastiktrifluoriidi (NF₃) ja väävelheksafluoriidi (SF₆) heide, mis on kindlaks määratud vastavalt määrusele (EL) nr 525/2013 ja mis kuulub käesoleva määruse kohaldamisalasse;
- 2) „aastaks eraldatud heitkoguse ühikud“ – suurim lubatud kasvuhoonegaaside heide, mis määratakse kindlaks ajavahemiku 2021–2030 iga aasta kohta vastavalt artikli 4 lõikele 3 ja artiklile 10;
- 3) „ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühik“ – direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3 punktis a määratletud lubatud heitkoguse ühik.

Artikkel 4

Aastased heite tasemed ajavahemikuks 2021–2030

1. Liikmesriik vähendab kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks võrreldes 2005. aasta kasvuhoonegaaside heitetasemega, mis on kindlaks määratud vastavalt käesoleva artikli lõikele 3, vähemalt liikmesriigi jaoks I lisas sätestatud määral.
2. Liikmesriik tagab, võttes arvesse käesoleva määruse artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud paindlikkusmeetmeid ja käesoleva määruse artikli 10 lõike 2 kohast kohandamist ning kõiki otsuse nr 406/2009/EÜ artikli 7 kohaldamisest tulenevaid mahaarvamisi, et kasvuhoonegaaside heide ei ületa ühelgi ajavahemikku 2021–2029 kuuluval aastal lineaarse trajektoori abil kindlaksmääratud piirmäära, mille alguspunkt on vastavalt käesoleva artikli lõikele 3 kindlaksmääratud kasvuhoonegaaside 2016., 2017. ja 2018. aasta keskmine heide ning mille lõpp-punkt on määratletud 2030. aasta ja piirmääraga, mis on kõnealuse liikmesriigi jaoks sätestatud käesoleva määruse I lisas. Liikmesriigi lineaarse trajektoori alguspunktiks võetakse viis kaheteistkümnendikku aastate 2019 ja 2020 vahel või 2020. aasta, olenevalt sellest, kumb tähendab konkreetse liikmesriigi puhul väiksemat lubatud heitkogust.
3. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles määratakse kindlaks aastaks eraldatud heitkogused aastateks 2021–2030 CO₂-ekvivalenttonnides, nagu on sätestatud käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2. Kõnealuste rakendusaktide kehtestamiseks vaatab komisjon põhjalikult läbi kõige värskemad riiklikud inventuuriandmed, mille liikmesriigid on esitanud 2005. aasta ja 2016.–2018. aasta kohta vastavalt määruse (EL) nr 525/2013 artiklile 7.

Kõnealustes rakendusaktides tuuakse ära ka liikmesriigi 2005. aasta kasvuhoonegaaside heitkogus, mida kasutati lõigetes 1 ja 2 sätestatud aastaks eraldatud heitkoguste kindlaksmääramiseks.

4. Kõnealustes rakendusaktides sätestatakse liikmesriikide poolt artikli 6 lõike 3 alusel teatatud andmete põhjal ka üldkogused, mida võib arvesse võtta hindamaks artikli 9 nõuete täitmist liikmesriigi poolt aastatel 2021–2030. Kui kõikide liikmesriikide üldkoguste summa kokku on suurem kui 100 miljonit, vähendatakse iga liikmesriigi üldkoguseid proportsionaalselt nii, et 100 miljoni piiri ei ületata.

5. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artiklis 14 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Artikkel 5

Paindlikkusmeetmed, mis seisnevad laenamises, järgmistesse aastatesse ülekandmises ja teisele liikmesriigile loovutamises

1. Aastatel 2021–2025 võib liikmesriik laenata heitkoguseid kuni 10 % ulatuses talle järgmiseks aastaks eraldatud heitkogusest.

2. Aastatel 2026–2029 võib liikmesriik heitkoguseid laenata kuni 5 % ulatuses talle järgmiseks aastaks eraldatud heitkogusest.

3. Liikmesriik, kelle kasvuhoonegaaside heide on teataval aastal talle selleks aastaks eraldatud heitkogusest väiksem, võib käesoleva artikli ja artikli 6 kohaste paindlikkusmeetmete kasutamist arvesse võttes:

a) kanda 2021. aasta puhul selleks aastaks eraldatud heitkoguste ülejäägi üle järgmistesse aastatesse kuni aastani 2030 ning

b) kanda 2022.–2029. aasta puhul asjaomaseks aastaks eraldatud heitkoguste ülejäägi kuni 30 % ulatuses talle asjaomase aastani eraldatud heitkogustest üle järgmistesse aastatesse kuni aastani 2030.

4. Liikmesriik võib teatavaks aastaks eraldatud heitkogusest loovutada teistele liikmesriikidele kuni 5 % aastate 2021–2025 puhul ja kuni 10 % aastate 2026–2030 puhul. Vastuvõttev liikmesriik võib seda kogust kasutada artikli 9 nõuete täitmiseks asjaomasel aastal või sellele järgnevatel aastatel kuni aastani 2030.

5. Liikmesriik, kelle kasvuhoonegaaside heite läbivaadatud tase on teataval aastal talle selleks aastaks eraldatud heitkogusest väiksem, võib käesoleva artikli lõigetes 1–4 ja artiklis 6 sätestatud paindlikkusmeetmete kasutamist arvesse võttes loovutada asjaomaseks aastaks eraldatud heitkoguste ülejäägi teistele liikmesriikidele. Vastuvõttev liikmesriik võib seda kogust kasutada artikli 9 nõuete täitmiseks asjaomasel aastal või sellele järgnevatel aastatel kuni aastani 2030.

6. Liikmesriigid võivad kasutada tulu, mis on tekkinud aastaks eraldatud heitkoguste loovutamisest vastavalt lõigetele 4 ja 5, kliimamuutuste vastu võitlemiseks liidus ja kolmandates riikides. Liikmesriigid teavitavad komisjoni kõigist käesoleva lõike kohaselt võetud meetmetest.

7. Lõigete 4 ja 5 kohane aastaks eraldatud heitkoguste loovutamine võib tuleneda kasvuhoonegaaside heite vähendamise projektist või programmist, mis viiakse läbi müüjaks olevas liikmesriigis ja mida rahastab vastuvõttev liikmesriik, tingimusel et välditakse topeltarvestust ja tagatakse jälgitavus.

8. Liikmesriigid võivad käesoleva määruse artikli 9 nõuete täitmiseks kasutada direktiivi 2003/87/EÜ artikli 24a lõike 1 kohastest projektidest saadud ühikuid ilma koguselise piiranguta ja tingimusel, et välditakse topeltarvestust.

Artikkel 6

Paindlikkusmeede, mida kohaldatakse teatavate liikmesriikide suhtes pärast ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute arvu vähendamist

1. Käesoleva määruse II lisas loetletud liikmesriigid võivad käesoleva määruse nõuete täitmiseks ühiselt kehtetuks tunnistada kuni 100 miljonit ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikut. Kehtetuks tunnistamine tehakse asjaomase liikmesriigi enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute määrast vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artiklile 10.

2. Otsuse (EL) 2015/1814 artikli 1 lõike 4 kohaldamisel loetakse käesoleva artikli lõike 1 alusel arvesse võetud ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute ringluses olevateks ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikuteks.

Komisjon kaalub esimesel kõnealuse otsuse artikli 3 kohasel läbivaatamisel, kas jätkata käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud arvestust.

3. Käesoleva määruse II lisas loetletud liikmesriigid teavitavad komisjoni hiljemalt 31. detsembriks 2019 sellest, kas nad kavatsevad artikli 9 nõuete täitmiseks kasutada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ELi HKSi lubatud heitkoguse ühikute piiratud kehtetuks tunnistamist protsendimäärani, mis on sätestatud iga asjaomase liikmesriigi jaoks iga aasta kohta ajavahemikul 2021–2030 käesoleva määruse II lisas.

Käesoleva määruse II lisas loetletud liikmesriigid võivad otsustada, et vähendavad teatatud protsendimäärasid üks kord 2024. aastal ja üks kord 2027. aastal. Sellisel juhul teavitab asjaomane liikmesriik komisjoni sellest vastavalt hiljemalt 31. detsembril 2024 või 31. detsembril 2027.

4. Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 20 lõike 1 kohaselt määratud põhihaldaja („põhihaldaja“) võtab liikmesriigi taotluse korral arvesse käesoleva määruse artikli 4 lõikes 4 osutatud üldkoguse ni küündivat kogust, et tagada käesoleva määruse artikli 9 nõuete täitmine asjaomases liikmesriigis. Ajavahemikus 2021–2030 tunnistatakse kõnealuse liikmesriigi puhul iga aastal direktiivi 2003/87/EÜ artikli 12 lõike 4 kohaselt kehtetuks üks kümnendik käesoleva määruse artikli 4 lõike 4 kohaselt kindlaksmääratud ELi HKSi lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest.

5. Kui liikmesriik on käesoleva artikli lõike 3 kohaselt teavitanud komisjoni oma otsusest vähendada eelnevalt teatatud protsendimäära, tunnistatakse kõnealuse liikmesriigi puhul kehtetuks sellele vastav väiksem kogus ELi HKSi lubatud heitkoguse ühikuid iga aasta kohta ajavahemikel 2026–2030 või 2028–2030.

Artikkel 7

Maakasutusest ja metsandusest tuleneva kuni 280 miljoni tonni netosidumise täiendav kasutamine

1. Kui liikmesriigi kasvuhoonegaaside heide ületab talle asjaomaseks aastaks eraldatud aastast heitkogust, sealhulgas võimalikku käesoleva määruse artikli 5 lõike 3 kohaselt ülekantud aastast heitkogust, võib käesoleva määruse artikli 9 nõuete täitmiseks asjaomase aasta osas arvesse võtta määruse (EL) 2018/841 artikli 2 lõike 1 punktides a ja b osutatud metsastatud maad, raadatud maad, majandatavat põllumaad ja majandatavat rohumaad ning, kui käesoleva artikli lõike 2 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides on nii sätestatud, majandatavat metsamaad ja majandatavaid märgalasid hõlmavatest kombineeritud maa-arvestuskategooriatest tuleneva kogu netosidumise ja netoheite summale vastavat kogust, tingimusel et:

- a) liikmesriigi poolt aastatel 2021–2030 arvesse võetud kumulatiivne kogus ei ületa asjaomase liikmesriigi jaoks käesoleva määruse III lisas kehtestatud kogu netosidumise maksimumkogust;
- b) asjaomane kogus ületab määruse (EL) 2018/841 artiklis 4 asjaomase liikmesriigi jaoks kehtestatud nõudeid;
- c) liikmesriik ei ole omandanud teistelt liikmesriikidelt määruse (EL) 2018/841 kohaselt rohkem netosidumisi, kui ta on loovutanud;
- d) liikmesriik on täitnud määruse (EL) 2018/841 nõuded ning
- e) liikmesriik on esitanud käesoleva lõike kohaselt lubatud paindlikkusmeetme kavandatud kasutuse kirjelduse kooskõlas määruse (EL) nr 525/2013 artikli 7 lõike 1 teise lõiguga.

2. Komisjon võtab kooskõlas käesoleva määruse artikliga 13 vastu delegeeritud õigusaktid, et muuta III lisa pealkirja maa-arvestuskategooriate osas, et:

- a) kajastada majandatavat metsamaad käsitleva maa-arvestuskategooria panust, pidades samas kinni käesoleva määruse III lisas osutatud iga liikmesriigi kogu netosidumise maksimumsummast, kui delegeeritud õigusaktidega kehtestatud metsade võrdlustasemed võetakse vastu määruse (EL) 2018/841 artikli 8 lõike 8 või 9 kohaselt, ning
- b) kajastada majandatavat märgala käsitleva maa-arvestuskategooria panust, pidades samas kinni käesoleva määruse III lisas osutatud iga liikmesriigi kogu netosidumise maksimumsummast, kui kõik liikmesriigid peavad arvestama seda kategooriat vastavalt määrusele (EL) 2018/841.

*Artikkel 8***Parandusmeetmed**

1. Kui komisjon leiab määruse (EL) nr 525/2013 artikli 21 kohaselt tehtud iga-aastasel hindamisel ja võttes arvesse käesoleva määruse artiklites 5, 6 ja 7 osutatud paindlikkusmeetmete kavandatavat kasutust, et liikmesriik ei tee piisavaid edusamme käesoleva määruse artikli 4 kohaste kohustuste täitmisel, peab kõnealune liikmesriik esitama komisjonile kolme kuu jooksul parandusmeetmete kava, mis sisaldab järgmist:

- a) täiendavad meetmed, mida liikmesriik rakendab selleks, et täita käesoleva määruse artikli 4 kohaseid konkreetseid kohustusi nii siseriiklike poliitikasuundade ja meetmete kui ka liidu meetme rakendamise kaudu;
- b) kõnealuste meetmete rakendamise range ajakava, mis võimaldab hinnata rakendamise käigus igal aastal tehtud edusamme.

2. Euroopa Keskkonnaamet abistab komisjoni kõigi selliste parandusmeetmete hindamisel vastavalt iga-aastasele tööprogrammile.

3. Komisjon võib esitada arvamuse parandusmeetmete kavade teostatavuse kohta, mis on esitatud vastavalt lõikele 1, ja peab sellisel juhul tegema seda nelja kuu jooksul alates nende kavade kättesaamisest. Asjaomane liikmesriik võtab komisjoni arvamust võimalikult suurel määral arvesse ja võib oma parandusmeetmete kava vastavalt muuta.

*Artikkel 9***Vastavuskontroll**

1. Kui aastatel 2027 ja 2032 tehtava läbivaatamise tulemusel selgub, et liikmesriigi aastane kasvuhoonegaaside heide on kõnealuse ajavahemiku mis tahes aastal suurem kui talle aastaks eraldatud heitkogus, võttes arvesse käesoleva artikli lõiget 2 ja artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud paindlikkusmeetmete kasutamist, siis kohaldatakse järgmisi meetmeid:

- a) vastavalt artikli 12 kohaselt vastu võetud meetmetele suurendatakse asjaomase liikmesriigi järgmise aasta kasvuhoonegaaside heitkogust nii, et ülemäärane kasvuhoonegaaside heide CO₂-ekvivalenttonnides korrutatakse koefitsiendiga 1,08, ning
- b) asjaomasel liikmesriigil on ajutiselt keelatud loovutada aastaks eraldatud heitkoguseid teistele liikmesriikidele seni, kuni ta tagab artikli 4 nõuete täitmise.

Põhihaldaja kannab esimese lõigu punktis b osutatud keelu liidu registrisse.

2. Kui liikmesriigi kasvuhoonegaaside heide on kas määruse (EL) 2018/841 artiklis 4 osutatud ajavahemikul 2021–2025 või 2026–2030 ettenähtust suurem kui liikmesriigis seotud kogused, nagu on kindlaks määratud kõnealuse määruse artiklis 12, vähendab põhihaldaja asjaomasele liikmesriigile aastaks eraldatavaid heitkoguseid CO₂-ekvivalenttonnides niivõrd, kuivõrd nendel aastatel heitkoguseid ületati.

*Artikkel 10***Kohandamine**

1. Komisjon kohandab igale liikmesriigile käesoleva määruse artikli 4 kohaselt määratud aastaks eraldatud heitkoguseid, et need kajastaksid järgmist:

- a) direktiivi 2003/87/EÜ artikli 11 alusel välja antud ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute arvu kohandusi, mis tulenesid kõnealuse direktiiviga hõlmatud heite tekkeallikate muutumisest, vastavalt komisjoni otsustele, mis on vastu võetud kõnealuse direktiivi alusel aastate 2008–2012 riiklike lubatud heitkoguse ühikute jaotuskavade lõpliku heakskiitmise kohta;
- b) direktiivi 2003/87/EÜ artikli 24 ja artikli 24a alusel välja antud ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute arvu kohandusi seoses kasvuhoonegaaside heite vähendamisega asjaomases liikmesriigis ning
- c) direktiivi 2003/87/EÜ artikli 27 alusel ELi HKS-i süsteemist välja arvatud käitiste eraldatud ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute arvu kohandusi süsteemist väljajätmise ajal.

2. IV lisas kindlaksmääratud kogused lisatakse kõnealusel lisas loetletud liikmesriikidele 2021. aastaks eraldatud heitkogustele.
3. Komisjon avaldab kõnealusest kohandamisest tulenevad arvanded.

Artikkel 11

Tagavarareserv

1. Liidu registris luuakse tagavarareserv, mis vastab kogusele, mis ei ületa 105 miljonit CO₂-ekvivalenttonni, tingimusel et saavutatakse artiklis 1 osutatud liidu eesmärk. Tagavarareserv on kasutatav lisaks artiklites 5, 6 ja 7 osutatud paindlikkusmeetmetele.
2. Liikmesriik saab tagavarareservist abi, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
  - a) vastavalt Eurostati poolt 2016. aasta aprillis avaldatud andmetele oli tema SKP elaniku kohta (turuhindades) 2013. aastal alla liidu keskmise;
  - b) tema kumulatiivsed kasvuhoonegaaside heitkogused aastatel 2013–2020 olid käesoleva määrusega hõlmatud sektorites väiksemad kui aastaks eraldatud kumulatiivsed heitkogused aastatel 2013–2020 ning
  - c) kasvuhoonegaaside heitkogused on suuremad kui aastaks eraldatud heitkogused aastatel 2026–2030, kuigi ta:
    - i) on kasutanud ära artikli 5 lõigete 2 ja 3 kohased paindlikkusmeetmed;
    - ii) on kasutanud maksimaalselt ära netosidumisi artikli 7 kohaselt, isegi kui kogus ei saavuta III lisas sätestatud taset, ning
    - iii) ei ole teinud netoloovutamisi teistele liikmesriikidele artikli 5 kohaselt.
3. Liikmesriik, kes vastab käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud tingimustele, saab kõnealusest tagavarareservist täiendava koguse maksimaalselt tema puudujäägi ulatuses, mida tuleb kasutada artikli 9 nõuete täitmiseks. Nimetatud kogus ei tohi olla suurem kui 20 % tema üldisest ülejäägist aastatel 2013–2020.

Kui sellest tulenev kollektiivne kogus on kõikide käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud tingimustele vastavate liikmesriikide puhul suurem käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kogusest, vähendatakse iga nimetatud liikmesriigi kogust proportsionaalselt.

4. Kogus, mis jääb tagavarareservi pärast lõike 3 esimeses lõigus sätestatud jaotamist, jaotatakse proportsionaalselt nimetatud lõigus osutatud liikmesriikide vahel vastavalt nende järelejäänud puudujäägile, seda samal ajal mitte ületades. See kogus võib iga nimetatud liikmesriigi puhul lisanduda kõnealuses lõigus osutatud protsendimäärale.
5. Pärast määruse (EL) nr 525/2013 artiklis 19 osutatud ülevaatuselõpetamist 2020. aasta kohta avaldab komisjon iga käesoleva artikli lõike 2 punktides a ja b osutatud tingimusi täitva liikmesriigi jaoks käesoleva artikli lõike 3 esimeses lõigus osutatud maksimumkogused, mis vastavad 20 %-le tema üldisest ülejäägist aastatel 2013–2020.

Artikkel 12

Register

1. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 13 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust tagamaks, et käesoleva määruse alusel peetakse liidu registri kaudu täpset arvestust järgmise üle:
  - a) aastaks eraldatud heitkogused;
  - b) artiklite 5, 6 ja 7 alusel kohaldatavad paindlikkusmeetmed;
  - c) artikli 9 kohane vastavuskontroll;
  - d) artikli 10 kohane kohandamine ning
  - e) artikli 11 kohane tagavarareserv.

2. Põhihaldaja kontrollib automaatselt kõiki käesoleva määruse alusel liidu registris tehtud tehinguid ja blokeerib vajaduse korral tehingud, tagamaks, et ei esineks õigusrikkumisi.
3. Lõike 1 punktides a kuni e ja lõikes 2 osutatud teave on üldsusele kättesaadav.

Artikkel 13

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 7 lõikes 2 ja artikli 12 lõikes 1 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 9. juulist 2018. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 7 lõikes 2 ja artikli 12 lõikes 1 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 7 lõike 2 ja artikli 12 lõike 1 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 14

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab kliimamuutuste komitee, mis on loodud määruse (EL) nr 525/2013 kohaselt. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 15

Läbivaatamine

1. Käesolevat määrust vaadatakse regulaarselt läbi, võttes muu hulgas arvesse riikides kujunenud olukorda, viisi, kuidas kõik majandussektorid aitavad kaasa kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisele, ning rahvusvahelisi arenguid ja jõupingutusi, mis on tehtud Pariisi kokkuleppe pikaajaliste eesmärkide saavutamiseks.
2. Komisjon esitab kuue kuu jooksul pärast iga Pariisi kokkuleppe artiklis 14 kokku lepitud ülemaailmse ülevaate koostamist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse toimimise kohta, sealhulgas aastaks eraldatud heitkoguste pakkumise ja nõudluse vahelise tasakaalu kohta, käesoleva määruse panuse kohta 2030. aastaks seatud liidu kasvuhoonegaaside heite vähendamise üldeesmärgi täitmisel ja Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisel, eelkõige seoses vajadusega täiendavate liidu poliitikate ja meetmete järele, pidades silmas vajalikku kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist liidu ja selle liikmesriikide poolt, sealhulgas 2030. aasta järgset raamistikku, ning võib vajaduse korral teha ettepanekuid.

Aruannetes võetakse arvesse määruse (EL) nr 525/2013 artikli 4 kohaselt koostatud strateegiaid, et aidata kaasa liidu pikaajalise strateegia väljatöötamisele.

Artikkel 16

Määruse (EL) nr 525/2013 muutmine

Määrust (EL) nr 525/2013 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 7 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine punkt:

„aa) alates 2023. aastast Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/842 (*) artiklis 2 osutatud inimtekkeliste kasvuhoonegaaside heite kohta aastal X-2 kooskõlas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni aruandlusnõuetega;

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).“;

b) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid teatavad komisjonile igal aastal esitatavas aruandes oma kavatsusest kasutada määruse (EL) 2018/842 artikli 5 lõigetes 4 ja 5 ning artiklis 7 sätestatud paindlikkusmeetmeid ning kõnealuse määruse artikli 5 lõike 6 kohasest tulu kasutamisest. Kolme kuu jooksul kõnealuse teabe saamisest liikmesriikidelt teeb komisjon teabe kättesaadavaks käesoleva määruse artiklis 26 osutatud komiteele.“

2) Artikli 13 lõike 1 punkti c lisatakse järgmine punkt:

„ix) alates 2023. aastast teave nende poolt määruse (EL) 2018/842 kohaselt kehtestatud kohustuste täitmiseks rakendatud poliitikasuundade ja meetmete kohta ning teave täiendavate poliitikasuundade ja meetmete kohta, mis on kavandatud kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks käesoleva määruse kohastest kohustustest suuremas ulatuses;“.

3) Artikli 14 lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„f) alates 2023. aastast kasvuhoonegaaside heiteprognosid kokku ning eraldi hinnangud määrusega (EL) 2018/842 ja direktiiviga 2003/87/EÜ hõlmatud heiteallikatest pärit kasvuhoonegaaside prognoositud heite kohta.“

4) Artikli 21 lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„c) määruse (EL) 2018/842 artiklis 4 sätestatud kohustused. Hindamisel võetakse arvesse liidu poliitikasuundade ja meetmete rakendamisel tehtud edusamme ning liikmesriikidelt saadud teavet. Iga kahe aasta tagant tuleb hinnangule lisada ka ülevaade sellest, millised on liidu kavandatud edusammud Pariisi kokkuleppe kohase riiklikult kindlaksmääratud panuse rakendamisel, mis sisaldub liidu kohustuses vähendada kasvuhoonegaaside heidet, ning liikmesriikide kavandatud edusammud kõnealuses määruuses sätestatud kohustuste täitmisel.“

Artikkel 17

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 30. mai 2018

Euroopa Parlamendi nimel

president

A. TAJANI

Nõukogu nimel

eesistuja

L. PAVLOVA

I LISA

LIIKMESRIIGI KASVUHOONEGAASIDE HEITE VÄHENDAMINE VASTAVALT ARTIKLI 4 LÕIKELE 1

	Liikmesriigi kasvuhoonegaaside heite vähendamine 2030. aastal võrreldes 2005. aastaga, mis on kindlaks määratud vastavalt artikli 4 lõikele 3
Belgia	- 35 %
Bulgaaria	- 0 %
Tšehhi Vabariik	- 14 %
Taani	- 39 %
Saksamaa	- 38 %
Eesti	- 13 %
Iirimaa	- 30 %
Kreeka	- 16 %
Hispaania	- 26 %
Prantsusmaa	- 37 %
Horvaatia	- 7 %
Itaalia	- 33 %
Küpros	- 24 %
Läti	- 6 %
Leedu	- 9 %
Luksemburg	- 40 %
Ungari	- 7 %
Malta	- 19 %
Madalmaad	- 36 %
Austria	- 36 %
Poola	- 7 %
Portugal	- 17 %
Rumeenia	- 2 %
Sloveenia	- 15 %
Slovakkia	- 12 %
Soome	- 39 %
Rootsi	- 40 %
Ühendkuningriik	- 37 %

II LISA

LIIKMESRIIGID, KELLEL ON LUBATUD KEHTETUKS TUNNISTADA PIIRATUD KOGUSES ELI HKSI LUBATUD HEITKOGUSE ÜHIKUID, MIDA VASTAVALT ARTIKLILE 6 VÕETAKSE ARVESSE NÕUETE TÄITMISEL

	2005. aasta kasvuhoonegaaside heitkogustel põhinev maksimaalne protsendimäär, mis on kindlaks määratud vastavalt artikli 4 lõikele 3
Belgia	2 %
Taani	2 %
Iirimaa	4 %
Luksemburg	4 %
Malta	2 %
Madalmaad	2 %
Austria	2 %
Soome	2 %
Rootsi	2 %

III LISA

METSASTATUD MAAST, RAADATUD MAAST, MAJANDATAVAST PÖLLUMAAST JA MAJANDATAVAST ROHUMAAST TULENEVATE NETOSIDUMISTE KOGUSUMMA, MIDA LIIKMESRIIGID VÕIVAD VASTAVALT ARTIKLI 7 LÕIKE 1 PUNKTILE A AASTATEL 2021–2030 NÕUETE TÄITMISEL ARVESSE VÕTTA

	Maksimumkogus väljendatuna miljonites CO ₂ -ekvivalenttonnides
Belgia	3,8
Bulgaaria	4,1
Tšehhi Vabariik	2,6
Taani	14,6
Saksamaa	22,3
Eesti	0,9
Iirimaa	26,8
Kreeka	6,7
Hispaania	29,1
Prantsusmaa	58,2
Horvaatia	0,9
Itaalia	11,5
Küpros	0,6
Läti	3,1
Leedu	6,5
Luksemburg	0,25
Ungari	2,1
Malta	0,03
Madalmaad	13,4
Austria	2,5
Poola	21,7
Portugal	5,2
Rumeenia	13,2
Sloveenia	1,3
Slovakkia	1,2
Soome	4,5
Rootsi	4,9
Ühendkuningriik	17,8
Maksimaalne kogusumma:	280

IV LISA

KOHANDAMISE KOGUSED VASTAVALT ARTIKLI 10 LÕIKELE 2

	CO ₂ -ekvivalenttonnid
Bulgaaria	1 602 912
Tšehhi Vabariik	4 440 079
Eesti	145 944
Horvaatia	1 148 708
Läti	1 698 061
Leedu	2 165 895
Ungari	6 705 956
Malta	774 000
Poola	7 456 340
Portugal	1 655 253
Rumeenia	10 932 743
Sloveenia	178 809
Slovakkia	2 160 210